

Panun pakinoita

VUOSI 1959

siirtyy muistojen joukkoon. Pajon on tapahtunut uutta ja merkittäviä Pohjois-Suomessakin: yliopisto Pohjois-Suomea varten Ouluun ja päätös Rovaniemen kaupungin perustamisesta, mikä parin viikon kuluttua on jo tapahtunut tosiasia. Yhtä ja toista on luvassa, niinkuin puunjalostustehdas Kemijärvelle, uusimman kauppalaamme, nyt sitten Lapin ja Pohjois-Suomen ainoaan. Paljon jää vielä synnyttämättäkin, niinkuin Raahen terästehdas, jota kuitenkin kaikki yhdessä raahelaisien kanssa hartaasti odotamme. Jospa tällaiset asiat vihdoin pääsisivät politiikan ja Suuren Rahan juonittelujen kiroista.

Pikkujoulujen aika on onneksi takanapäin, mutta iso Joului, jonka suomen kielen opettajat opettavat pienellä kirjaimella, on paremmalla puolella. Paremmalla puolella ovat senpuolesta myös ns. pikkujoulut. Minä niistä kylläkään en ole kärsinyt, sillä kuulun Pikkujoulujen Vastustamisyhdistykseen. Eikä se tällä kerralla viettänyt pikkujoulua. Kaikki eivät kuulu kuuluvan, tälläkin hetkellä kuuluu kadulta erään pikkujoulun vaikutus. Puhe ei vaikuta puorpuheelta, mutta puoroa tuntuu kyllä olevan suussa ja mehua päässä. Ajan kuva. Onneksi pikkujouluvillitys kuitenkin lie vähemmän päin, niin minusta kaikesta huolimatta tuntuu.

Joulu on hyvätahdon juhla ja Itämaan tietäjien antaman, ja jättämän kauniin esimerkin mukaisesti ihmiset nyt vielä 1959 vuotta ensimmäisen jouluyön jälkeen antavat lahjoja toisilleen.

1959 vuotta sitten lahjat annettiin vastasyntyneelle Jeesuslapselle. Sittemmin ihmiset ovat ruvenneet antamaan lahjoja toisilleen. Se on paljon mukavampaa. Varsinkin kun antaa lahjan jollekin läheiselle ihmiselle, voi toivoa saavansa sitä joskus itsekin käyttäen. Jos esim. antaa auton vaimolleen, niin saahan sitä sitten joskus lainata. Ja kotia ostetusta herkkukorista voi aina silloin tällöin pihistä omaankin suuhunsa. Oma suu se on joulunakin lähinnä. Sitäpaitsi ihmiset ovat tehneet lahjojen antamisesta itsetar-

koituksen, samalla tavalla kuin joulumarkkinat kauppiaille ovat itsetarkoitus. Syytä sysissä, sepissä.

Niin, joululahjan antaminen muille kuin niille omille ja antamatta jättäminen omille muuta kuin korkeintaan »mallin vuoksi» on kieltämättä enemmän kuin yksityinen juttu. Ei riitä, että isä päättää tehdä näin tai että äiti päättää näin, vaan heidän täytyy tästä osasta päättää yhdessä ja lisäksi saada pesueensa ja tädit ja sedätkin ymmärtämään, että joulun päätarkoitus ei ole lahjojen antaminen ja saaminen, vaan hiljainen hetki perhepiirissä, iloinenkin, jos niikseen tulee. Toivoisi hartaasti, että lapset voitaisiin kasvattaa tähän ajatukseen. Lahjoja tarvitsevat ne, joilla on vilu ja nälkä. Nämä ovat niitä lahjoja, joita Joulun Herra tarkoitti puhuesaan siitä, mitä on tehtävä »pienimmille». Tästähän ne papit saarnaavat, niinpä niin, mutta usko taanko heitä. Näyttääkö siltä? Siis uusi »jouluputjetti» nyt ja äkkiä kansa, rahaa patoihin ja mytyt kaasaan.

Kaltioilla päättyy viidestoista vuosikerta. Vuoden viimeinen numero tarjoutuu tässä nyt tutkiskeltavaksi muun joululukemisen rinnalla. Kaltio ei ole paljoltiakaan pyrkinyt tekemään näistä vuodeloppunumeroistaan joululehtiä sanan varsinaisessa mielessä. Asiaa oman ohjelman puitteissa on nokko ja rapia päälle eikä kaikki mahdukaan. — Hyviä ovat tämänkin numeron kirjoittajat, asiansa tietävät ja tuntevat. Ensimmäinen sivu on kuitenkin tässäkin numerossa varattu kirkonmiehen käyttöön. Tämänkertainen kirjoittaja on Kajaa-nin kunnianarvoisa ikämiesrovasti Max Katavisto. Joulun muista tunnelmista vastaa aina uskollinen ternaipoikaeksperttimme Kalevi Rous-ti. Suurella ilolla ilmoitan, että tässä numerossa on myös se Hällin Matin maanmainio koulujuhlapakina, jonka varmaan Pokkitörmän lyyseon 85-vuotisjuhlilla olleet monta vuotta muistavat, varsinkin kun lukevat sen tästä uudelleen. Kun Kaltiossa viimeksi puhuttiin Oulun koulusta, niin puhutaanpa seuraavalla kerralla Pohjan Tornion koulusta, Lapin läänin vanhimmasta, joka vietti iloista ja nuorekasta 75-vuotispäiväänsä. Ja k u u d e n n e t o i s t a vuosikertansa Kaltio sitten aloittaa Rovaniemen — Pohjois-Suomen uusimman kaupungin — merkeissä.

Sitä samaa,

P a n u